

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2005.gada 22.aprīļa
rīkojumu Nr. 288

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0306

Profesija

Izglītības iestāžu māsa

Kvalifikācijas līmenis

4

Nodarbinātības apraksts

Izglītības iestāžu māsa ir reģistrēta ārstniecības persona, kura ir ieguvusi izglītības iestāžu māsas sertifikātu. Izglītības iestāžu māsa savas kompetences ietvaros veic profilaktiskos, aprūpes un ārstniecības pasākumus bērnu un pusaudžu veselības uzturēšanai un uzlabošanai izglītības iestādēs. Izglītības iestāžu māsa atbild par savu darbu un par tā izglītības iestāžu personāla darbību, kas ietekmē bērnu un pusaudžu veselību. Māsa strādā komandā ar pedagogiem, sociālo pedagogu, psihologu un ārstu.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākums	Uzdevumi
1. Plānot un organizēt savu darbu.	1.1. Sastādīt gada darba plānu. 1.2. Plānot bērna profilaktiskās apskates. 1.3. Plānot imunizācijas darbu. 1.4. Plānot sadarbību ar ģimenes ārstiem. 1.5. Plānot sanitāri higiēnisko darbu. 1.6. Plānot profilaktiski izglītojošo darbu. 1.7. Plānot personāla obligātās medicīniski profilaktiskās apskates. 1.8. Plānot medikamentu iegādi saskaņā ar normatīvajiem aktiem. 1.9. Plānot savus izglītojošos pasākumus.
2. Nodrošināt izglītības iestādi ar medikamentiem un medicīnisko aprīkojumu saskaņā ar tiesību normatīvajiem aktiem.	2.1. Sastādīt medikamentu, pārsienamā materiāla un instrumentārija pieprasījumu. 2.2. Veikt medikamentu, instrumentārija, pārsienamā materiāla iegādi. 2.3. Nokomplektēt pirmās palīdzības aptieciņas. 2.4. Kontrolēt medikamentu derīguma termiņus un veic apmaiņu. 2.5. Nokomplektēt anafilaktiskā šoka terapijas līdzekļus. 2.6. Veikt nederīgo medikamentu utilizāciju.
3. Veikt bērnu un pusaudžu veselības stāvokļa novērtēšanu.	3.1. Noteikt bērnu un pusaudžu antropometriskos rādītājus. 3.2. Noteikt bērnu un pusaudžu vitālos rādītājus. 3.3. Novērtēt bērnu un pusaudžu kustību un balsta orgānu sistēmu. 3.4. Veikt bērnu un pusaudžu fiziskās slodzes noteikšanu sporta nodarbībām. 3.5. Novērtēt pusaudžu pubertātes pazīmes. 3.6. Ievākt datus par bērnu un pusaudžu logopēdiskajiem rādītājiem.
4. Organizēt un veikt bērnu un pusaudžu profilaktiskos pasākumus.	4.1. Kontrolēt sporta nodarbības atbilstoši veselības grupām. 4.2. Organizēt bērnu apmeklējumus pie ģimenes ārsta un citiem speciālistiem. 4.3. Organizēt zobārsta apmeklējumus. 4.4. Pārbaudīt bērnu zobu higiēnas ievērošanu. 4.5. Pārbaudīt bērnus uz pedikulozi un kašķi. 4.6. Veikt profilaktisko pasākumu datu analīzi un apkopošanu. 4.7. Iesaistīties bērna adaptācijas procesā. 4.8. Novērtēt bērna adaptācijas procesu.
5. Organizēt un veikt bērnu imunizāciju.	5.1. Sastādīt bērna imunizācijas plānu. 5.2. Veikt vakcīnas pieprasījuma un izlietojuma uzskaiti. 5.3. Veikt vakcīnu saņemšanu, transportēšanu un uzglabāšanu. 5.4. Koordinēt imunizācijas plāna izpildi. 5.5. Informēt vecākus par bērna vakcinēšanu. 5.6. Organizēt ārsta klātbūtni vakcinēšanā. 5.7. Sagatavot potēšanas aprīkojumu un telpu. 5.8. Sagatavot bērnu psiholoģiski vakcinēšanai.

	<p>5.9. Veikt bērna veselības stāvokļa novērošanu pirms un pēc vakcinēšanas.</p> <p>5.10. Veikt vakcinēšanu.</p> <p>5.11. Veikt imunoloģisko atlikumu un izlietotā materiāla utilizāciju.</p> <p>5.12. Sekot imunizācijas plāna izpildei.</p>
6. Nodrošināt tuberkulozes profilaksi izglītības iestādē.	<p>6.1. Sastādīt tuberkulozes riska grupas bērnu un pusaudžu sarakstu.</p> <p>6.2. Saskaņot ar bērnu un pusaudžu vecākiem tuberkulīna testa veikšanu.</p> <p>6.3. Izdarīt tuberkulīna testu riska grupas bērniem.</p> <p>6.4. Izvērtēt tuberkulīna testa rezultātus.</p> <p>6.5. Koordinēt bērna apmeklējumu pie ftiziopneimologa.</p> <p>6.6. Sadarboties ar ftiziopneimologu un izpilda viņa ordinācijas bērnu un pusaudžu veselības aprūpei.</p>
7. Kontrolēt higiēnas prasību izpildi saskaņā ar tiesību normatīvajiem aktiem.	<p>7.1. Pārbaudīt iestādes ēkas un teritorijas atbilstību.</p> <p>7.2. Pārbaudīt iestādes telpas un to iekārtojumu.</p> <p>7.3. Pārbaudīt datoru telpu.</p> <p>7.4. Pārbaudīt ūdens apgādi un kanalizāciju.</p> <p>7.5. Pārbaudīt iestādes internāta iekārtošanu.</p> <p>7.6. Pārbaudīt ēdināšanas bloku.</p> <p>7.7. Pārbaudīt telpu uzkopšanu.</p> <p>7.8. Pārbaudīt telpu apgaismojumu.</p> <p>7.9. Pārbaudīt apkuri un ventilāciju.</p> <p>7.10. Pārbaudīt dezinfekciju, dezinfekciju, deratizāciju.</p> <p>7.11. Pārbaudīt telpu temperatūru.</p> <p>7.12. Veikt dienas režīma pārbaudi.</p> <p>7.13. Pārbaudīt personāla darba apgērbu atbilstību veicamajam darbam.</p> <p>7.14. Informēt administrāciju par pārbaudēs iegūtajiem rezultātiem.</p>
8. Uzraudzīt bērnu un pusaudžu ēdināšanu.	<p>8.1. Izstrādāt sezonas ēdienkarti.</p> <p>8.2. Izstrādāt desmit dienu ēdienkarti.</p> <p>8.3. Plānot produktu iegādes sarakstu.</p> <p>8.4. Sastādīt katras dienas ēdienkarti.</p> <p>8.5. Aprēķināt ēdiena enerģētisko vērtību un kalorāžu (ēdienu ingredientu un kaloriju aprēķināšana).</p> <p>8.6. Sekot paškontroles sistēmas ievērošanai virtuvē, ēdināšanas blokā.</p> <p>8.7. Novērtēt ēdiena kvalitāti.</p> <p>8.8. Sastādīt ēdienu kartotēku.</p>
9. Nodrošināt infekcijas kontroli.	<p>9.1. Veikt kontakta personu novērošanu infekcijas slimību gadījumos.</p> <p>9.2. Novērtēt epidemioloģisko situāciju.</p> <p>9.3. Dod norādījumus epidemioloģisko pasākumu veikšanai.</p> <p>9.4. Pārbaudīt epidemioloģisko pasākumu izpildi.</p> <p>9.5. Veikt infekciozi slimo bērnu izolācijas pasākumus.</p> <p>9.6. Veikt kontrolējošo dienestu norādītos pasākumus.</p>

<p>10. Veikt bērnu un pusaudžu aprūpi saslimšanu vai traumu gadījumā.</p>	<p>10.1. Novērtēt bērnu un pusaudžu veselības stāvokli saslimšanas un traumu gadījumos. 10.2. Plānot bērnu un pusaudžu aprūpes pasākumus. 10.3. Veikt bērnu un pusaudžu aprūpes pasākumus. 10.4. Novērtēt aprūpes pasākumu rezultātus. 10.5. Koordinēt bērnu un pusaudžu tālākās aprūpes nodrošināšanu. 10.6. Veikt traumatisma profilaksi.</p>
<p>11. Veikt aprūpi bērniem ar īpašām vajadzībām.</p>	<p>11.1. Veikt bērnu ar īpašām vajadzībām uzskaiti. 11.2. Organizēt speciālistu apmeklējumus. 11.3. Izpildīt ārstu – speciālistu nozīmēto terapiju. 11.4. Veikt rehabilitācijas pasākumus. 11.5. Izvērtēt rehabilitācijas procesu.</p>
<p>12. Nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu.</p>	<p>12.1. Veikt kardiopulmonālo reanimāciju pieaugušajiem vai bērniem kritiskā situācijā. 12.2. Veikt elpošanas nodrošināšanu (ABC etapā, Heimliha paņēmiena lietošana, elpināšana ar palīgaprīkojumu). 12.3. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību ar sāpēm krūtīs (stenokardija, miokarda infarkts, perikardīts u.c.). 12.4. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību pie akūta elpas trūkuma (bronhiālās astmas lēkme, kardiālās astmas lēkme un plaušu tūska, plaušu artērijas trombembolija). 12.5. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību pie akūtām sāpēm vēderā (kuņģa čūlas perforācija, akūts pankreatīts, vēdera aortas atslāņošanās, apendicīts, peritonīts, u.c.). 12.6. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību komas gadījumā. 12.7. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību šoka gadījumā (hipovolēmiskais šoks, kardiogēnais šoks, anafilaktiskais šoks). 12.8. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību kritiskās situācijās (krampji, elpas trūkums, hipovolēmijas gadījumā, saindēšanās u.c.). 12.9. Iesaistīties cietušo primārajā apskatē un šķirošanā katastrofu gadījumā (vitālo funkciju novērtēšana, atjaunošanā un uzturēšanā, papildus ievainojumu novēršanā, sagatavošanā transportēšanai uz slimnīcu). 12.10. Veikt asiņošanas apturēšanas pasākumus traumu (arī politraumu) gadījumā. 12.11. Veikt transporta imobilizāciju ar piemērotām imobilizācijas metodēm traumu un politraumu gadījumā. 12.12. Lietot individuālās aizsardzības līdzekļus toksikoloģisku, radioloģisku katastrofu gadījumā. 12.13. Sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību pacientiem, kas cietuši no apkārtējās vides izraisītiem smagiem veselības traucējumiem (pārkaršana, apsaldējumi, hipotermija, saindēšanās, kukaiņu un dzīvnieku kodumi, elektrotrauma, vardarbība u.c.).</p>

	12.14. Ievērot normatīvos aktus, kuri nosaka māsas darbību katastrofu un neatliekamo situāciju gadījumā.
13. Organizēt profilaktiski izglītojošo darbu.	13.1. Izglītēt bērnu un pusaudžu vecākus. 13.2. Informēt un izglītēt pedagoģisko un tehnisko personālu. 13.3. Plānot izglītības pasākumus par veselības jautājumiem. 13.4. Gatavot metodiskos materiālus. 13.5. Realizēt izglītojošo darbu. 13.6. Organizēt pirmās palīdzības kursus izglītības iestādes darbiniekiem. 13.7. Iesaistīties izglītības iestādes organizētajos pasākumos. 13.8. Rīkot un piedalīties veselības pasākumos. 13.9. Piedalīties pedagoģiskajās sēdēs.
14. Veikt dokumentēšanu.	14.1. Veikt bērnu veselības stāvokļa statistiku. 14.2. Veikt slimo bērnu uzskaiti. 14.3. Dokumentēt profilaktisko pasākumu rezultātus. 14.4. Dokumentēt saņemtās un izlietotās vakcīnas. 14.5. Veikt potēšanas dokumentāciju. 14.6. Aizpildīt ēdiena kvalitātes noteikšanas žurnālu. 14.7. Veikt infekciozo saslimšanu reģistrāciju. 14.8. Dokumentēt aprūpes pasākumus riska grupas bērniem (tuberkulozei). 14.9. Dokumentēt traumu un saslimšanas gadījumus. 14.10. Dokumentēt iegūtos datus, sniegto palīdzību un cietušā stāvokļa dinamiku neatliekamajās situācijās. 14.11. Uzskaitīt izlietotos medikamentus un pārsienamo materiālu. 14.12. Dokumentēt higiēnisko prasību izpildi – rezultātus.
15. Uzturēt profesionālo kvalifikāciju.	15.1. Apmeklēt izglītojošos pasākumus – kursus, seminārus, konferences. 15.2. Sertificēties un resertificēties atbilstoši noteiktajiem normatīvajiem aktiem. 15.3. Ievērot māsu profesionālo darbību reglamentējošos normatīvos aktus un praktizēt saskaņā ar tiem. 15.4. Sekot jaunākajām medicīniskajām tehnoloģijām un pētījumiem, ko var izmantot izglītības iestādes medicīnas kabinetā.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

Fizikālie:

- smagumu (bērnu) celšana un pārvietošana;
- paaugstināts trokšņu sliekšnis.

Bioloģiskie:

- darbs ar imunobioloģiskiem preparātiem (serumi, vakcīnas u.c.);
- potenciāla saskare ar inficētu bērnu, personāla; fizioloģiskajiem zdalījumiem (asinīm, krēpām u.c.).

Ķīmiskie:

- saskare ar dezinfekcijas līdzekļiem, mazgāšanas līdzekļiem;
- darbs ar medikamentiem.

Organizatoriskie:

- darbs ar pedagogiem, bērnu vecākiem;
- atbildība par lēmumu pieņemšanu;
- komandas darbs, maiņu darbs.

Sociālie - saskarsme ar nelabvēlīgām ģimenēm.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai - nav.**Prasmes**

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Darboties saskaņā ar profesionālās ētikas principiem. • Ievērot un pielietot tiesību normas. • Noteikt prioritātes savā darbā. • Pielietot pozitīvu saskarsmi aprūpes darbā. • Sadarboties ar veselības, sociālās aprūpes profesionāļiem un izglītības iestāžu darbiniekiem. • Sadarboties ar bērniem un viņu vecākiem (ģimeni). • Radīt un uzturēt drošu darba vidi. • Plānot savu darbību. • Veikt izglītības iestāžu darbinieku izglītošanu par veselību. 	<ul style="list-style-type: none"> • Izvērtēt savu profesionālo darbību. • Analizēt un apkopot datus par savu profesionālo darbību. • Sastādīt darba plānu, pamatojoties uz veikto profesionālās darbības datu analīzi. • Pielietot sastādīto darba plānu praksē, veicot tajā nepieciešamās korekcijas. • Novērtēt bērnu un pusaudžu fizioloģisko, garīgo un sociālo stāvokli. • Apkopot iegūtos datus par bērnu un pusaudžu fizioloģisko, garīgo un sociālo stāvokli. • Noteikt aprūpes prioritātes bērnu un pusaudžu fizioloģisko, garīgo un sociālo vajadzību apmierināšanai. • Atbilstoši noteiktajām aprūpes prioritātēm sniegt aprūpi bērnu un pusaudžu fizioloģisko, garīgo un sociālo vajadzību apmierināšanai. • Izvērtēt sniegto aprūpi, apkopot un dokumentēt iegūtos datus. • Organizēt bērnu dispanserizācijas veikšanu. • Izvērtēt vakcinācijas nepieciešamību bērniem atbilstoši vecuma grupām. • Novērtēt bērnu veselības stāvokļa atbilstību vakcinācijas veikšanai, t.sk. alerģijas, hroniskas saslimšanas u.c., dokumentēt iegūtos datus • Izvērtēt sanitāri higiēnisko prasību ievērošanu/atbilstību izglītības iestāžu: <ul style="list-style-type: none"> - teritorijā - sporta laukumā un zālē - klasēs (solu atbilstība bērnu vecuma grupām, apgaismojums, temperatūra u.c.) - datoru klasēs - ēdināšanas blokā - koplietošanas telpās (ģērbtuvēs, tualetēs, īpaši bērnu dārzos individuālā marķējuma nodrošināšana u.c.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietot verbālās un neverbālās saskarsmes metodes. 2. Uzņemties atbildību par savu profesionālo darbību. 3. Spēt kristiski domāt un risināt problēmas. 4. Vākt un analizēt informāciju. 5. Apkopot un prezentēt iegūto informāciju. 6. Dokumentēt iegūtos datus un analizēt tos. 7. Strādāt ar datoru. 8. Strādāt komandā ar kolēģiem, ievērojot multidisciplinārās komandas darba principus.

<ul style="list-style-type: none"> • Uzturēt savu profesionālo kompetenci. 	<ul style="list-style-type: none"> - guļamtelpās (īpaši bērnudārzos) • Organizēt telpu mitrās uzkopšanas veikšanu. • Veikt bērnu, viņu vecāku, pedagogu un citu izglītības iestāžu darbinieku izglītošanu par: <ul style="list-style-type: none"> - bērnu augšanas un attīstības īpatnībām - veselības uzturēšanas un veicināšanas iespējām ģimenē - kustību aktivitātēm un to ietekmi uz bērna organismu - aktualitātēm medicīnā - bērnu un pusaudžu aktuālām problēmām (alkoholisms, narkomānija, seksuālās attiecības, izsargāšanās no grūtniecības, eksuāli transmisīvām slimībām u.tml.) • Izvērtēt medikamentu nepieciešamību izglītības iestādēs atbilstoši bērnu vecuma posmiem, dokumentēt iegūtos datus. • Organizēt medicīniskā aprīkojuma un medikamentu iegādi. • Izvērtēt izglītības iestādes darbinieku veselības stāvokli un nepieciešamības gadījumā sniegt atbilstošu palīdzību (aprūpi) veselības problēmu novēršanai. • Dokumentēt veikto aprūpi. • Organizēt izglītības iestādes personālam nepieciešamās medicīniski profilaktiskās apskates. • Plānot, organizēt un veikt savu profesionālo kompetenču uzturēšanu un pilveidošanu atbilstoši darba specifikai. • Izvērtēt bērnu/pusaudžu auguma atbilstību vecumam. • Veikt bērnu/pusaudžu svēršanu un novērtēt iegūtos rezultātus atbilstoši vecuma normām. • Noteikt vitālo rādītājus: asinsspiedienu, pulsu, temperatūru, elpošanu bērniem/pusaudžiem un izvērtēt iegūtos rezultātus atbilstoši normām. • Izvērtēt bērnu/pusaudžu stāju, konstatēt novirzes no normas. • Nodrošināt solu, krēslu u.c. inventāra atbilstību bērnu/pusaudžu augumam. • Novērtēt bērnu/pusaudžu fiziskā stāvokļa atbilstību sporta nodarbībām. • Nodrošināt atbilstošas slodzes sporta nodarbības bērniem/pusaudžiem, kuriem ir veselības traucējumi (ieteikt saudzējošas sportiskās aktivitātes, atbrīvojot no sporta nodarbībām, u.c.). • Nodrošināt bērniem/pusaudžiem sporta nodarbības atbilstoši veselības grupai. • Izvērtēt bērnu/pusaudžu ārējo seksuālo pazīmju attīstību atbilstoši normai. 	
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Atklāt un izvērtēt bērnu runas attīstības traucējumus. • Organizēt logopēda konsultācijas nepieciešamības gadījumos. • Dokumentēt bērnu/pusaudžu vispārējā veselības stāvokļa izmaiņas, kā arī veikto izvērtēšanu un māsas darbību veselības problēmu novēršanai, mazināšanai. • Novērtēt bērnu/pusaudžu orgānu sistēmu stāvokli un traucējumu gadījumā nodrošināt ģimenes ārsta konsultāciju. • Izvērtēt bērnu/pusaudžu mutes dobuma kopšanas paradumus. • Informēt bērnus/pusaudžus par pareizu mutes dobuma kopšanu un kariesa profilaksi. • Informēt bērnus/pusaudžus par personīgās higiēnas pasākumiem un to ievērošanu. • Novērtēt bērnu/pusaudžu ādas stāvokli, t.sk. galvas mataino daļu. • Rekomendēt attiecīgu aprūpi pedikulozes vai kašķa gadījumos, nepieciešamības gadījumos nosūtīt saslīmušos bērnus/pusaudžus pie attiecīgā speciālista. • Veikt profilaktiskus pasākumus pedikulozes, kašķa izplatības ierobežošanai, analizēt un apkopot datus par veiktajiem profilaktiskajiem pasākumiem. • Novērot bērnu/pusaudžu adaptāciju jaunajiem apstākļiem (uzsākot skolas/bērnudārza gaitas, mainot izglītības iestādi u.c.). • Veicināt bērnu/pusaudžu adaptāciju. • Saskaņā ar normatīvajiem aktiem sastādīt individuālu imunizācijas plānu bērniem/pusaudžiem un sekot plāna izpildei. • Apzināt imunizācijas veikšanai nepieciešamās vakcīnas un pieprasīt tās attiecīgā rajona veselības centrā. • Saņemt pasūtītās vakcīnas un pareizi transportēt tās uz izglītības iestādi. • Uzglabāt vakcīnas saskaņā ar • normatīvajiem aktiem. • Apzināt bērniem/pusaudžiem veikto imunizāciju (izglītības iestādē vai citur). • Informēt bērnu/pusaudžu vecākus, ģimenes ārstu par veikto vai nepieciešamo vakcināciju. • Sadarboties ar bērnu veselības centra ārstiem un nodrošināt viņu klātbūtni vakcinēšanā. • Veikt telpu mitro uzkopšanu, dezinfekciju pirms vakcinēšanas un sagatavot sterilu aprīkojumu (šļirces, vates tamponus u.c.) vakcinēšanai. • Nodrošināt pretšoka līdzekļu pieejamību vakcinācijas 	
--	---	--

	<p>laikā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informēt vecākus par gaidāmo vakcināciju, kā arī iespējamiem blakus efektiem vai komplikācijām pēc vakcinācijas. • Izvērtēt bērnu/pusaudžu veselības stāvokli pirms un pēc vakcinācijas. • Veikt vakcināciju atbilstoši imunizācijas plānam. • Veikt izlietoto vakcīnu uzskaiti reģistrācijas žurnālā un utilizēt izlietotās vakcīnas un šļirces. • Dokumentēt ar vakcināciju saistītos pasākumus. • Apzināt bērnu/pusaudžu riska grupas izglītības iestādē. • Izvērtēt tuberkulozes riska grupas bērnus/pusaudžus un izveidot šo bērnu sarakstu. • Informēt bērnus/pusaudžus, viņu vecākus par gaidāmo tuberkulīna testa veikšanu. • Veikt tuberkulīna testu (t.sk. riska grupas bērniem) atbilstoši valsts noteiktajai programmai. • Izvērtēt tuberkulīna testa rezultātus, dokumentēt tos, nepieciešamības gadījumā nosūtīt bērnus/pusaudžus pie ftiziatra. • Izvērtēt izglītības iestādes telpu, telpu aprīkojuma, apkārtējās vides atbilstību esošajām higiēnas normām. • Informēt izglītības iestādes administrāciju par higiēnas prasību neatbilstību normām. • Nodrošināt (atbilstoši kompetencēm) higiēnas prasību ievērošanu izglītības iestādē. • Kontrolēt virtuves darbinieku darba apģērba atbilstību veicamajiem pienākumiem, izteikt aizrādījumus prasību neievērošanas gadījumā. • Nodrošināt ēdienkarti atbilstoši bērnu/pusaudžu vecuma posmiem (ēdienu sastāvdaļas, kaloriju daudzums, enerģētiskā vērtība u.c.). • Ieteikt nepieciešamo produktu iekļaušanu produktu iegādes sarakstā. • Kontrolēt ēdināšanas bloka paškontroles sistēmas ievērošanu (produktu glabāšanas termiņi, ēdiena pareiza sagatavošana u.c.). • Novērtēt ēdiena kvalitāti un atbilstību bērnu/pusaudžu vecuma posmiem. • Dokumentēt informāciju par sagatavotajiem ēdieniem un to kvalitāti. • Izvērtēt infekciju epidemioloģisko situāciju izglītības iestādē. • Veikt profilaktiskos pasākumus un pasākumus infekciju slimību ierobežošanai (telpu vēdināšana, 	
--	---	--

	<p>dezinfekcija, kvarcošana u.c.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izglītot personālu par profilaktisko pasākumu veikšanu un to nepieciešamību. • Kontrolēt profilaktisko pasākumu un infekciju ierebežojošo pasākumu veikšanu (slimo bērnu izolācija, u.c.). • Sadarboties ar kontrolējošiem dienestiem (VVA, u.c.), veikt to norādījumus. • Novērtēt bērnu/pusaudžu veselības stāvokli saslimšanu un traumu gadījumos. • Veikt traumu un slimību profilaktisko pasākumus. • Nodrošināt bērnu un pusaudžu aprūpi slimību un traumu gadījumos. • Izvērtēt veiktos aprūpes pasākumus, dokumentēt tos, nepieciešamības gadījumos nodrošināt bērnu/pusaudžu aprūpi pie ģimenes ārsta vai attiecīgā speciālista. • Apzināt bērnus/pusaudžus ar īpašām vajadzībām un nodrošināt viņus ar attiecīgo speciālistu aprūpi. • Veikt speciālistu nozīmētos ārstniecības pasākumus bērniem/pusaudžiem ar īpašām vajadzībām un dokumentēt veiktos pasākumus. • Nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību bērniem/pusaudžiem: <ul style="list-style-type: none"> - psihiska rakstura neatliekamos stāvokļos; - ar sāpēm krūtīs - ar akūtu elpas trūkumu; - ar akūtām sāpēm vēderā; - komas vai šoka gadījumos; - kas cietuši dažādu vielu toksiskas iedarbības rezultātā; - kas cietuši no apkārtējās vides izraisītiem smagiem veselības traucējumiem; • Veikt kardiopulmonālo reanimāciju bērniem/pusaudžiem. <p>Veikt elpošanas nodrošināšanu (ABC etapā, Heimliha paņēmienu lietošana, elpināšana ar palīgaprīkojumu). Veikt bērnu/pusaudžu imobilizāciju transportēšanas laikā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veikt asiņošanas apturēšanas pasākumus bērniem/pusaudžiem traumu gadījumos. • Plānot izglītojošos pasākumus bērniem/pusaudžiem; viņu vecākiem un izglītības iestādes personālam. • Izstrādāt metodiskos materiālus izglītojošā darba realizēšanai personālam. • Organizēt un veikt izglītojošos pasākumus par bērniem/pusaudžiem, viņu vecākiem un izglītības iestādes personālam. 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalīties pedagoģiskajās sēdēs, kuras saistītas ar veselības veicināšanu, uzturēšanu. • Dokumentēt: <ul style="list-style-type: none"> - datus par bērnu/pusaudžu veselības stāvokli; - datus par bērnu/pusaudžu veselības stāvokļa izmaiņām; - aprūpes pasākumus saslimšanu, traumu gadījumos, u.c., t.sk. veiktos pasākumus riska grupas bērniem (tuberkuloze); - medikamentu (t.sk. vakcīnu) apriti – pasūtīšanu, uzskaiti, uzglabāšanu, izlietošanu, norakstīšanu; - veiktos imunizācijas pasākumus; - higiēnisko prasību izpildi, rezultātus; - infekciozās saslimšanas, darbību to novēršanai; - datus par veselības problēmu izraisošiem faktoriem; - datus par ēdiena kvalitāti; - izglītojošos pasākumus. • Uzturēt un pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. 	
--	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Māszinību pamatjēdzieni – cilvēks, veselība, vide, aprūpe un to savstarpējā saistība			
Cilvēka pamatvajadzības – fizioloģiskās, sociālās, garīgās, intelektuālās, to ietekmējošie faktori			
Cilvēka vajadzības – universālās, attīstības, veselības traucējumu			
Pašaprūpe, to ietekmējošie faktori			
Bērnu/pusaudžu anatomiskās un fizioloģiskās īpatnības			
Citoloģija un ģenētika			
Medikamentu lietošanas īpatnības bērniem/pusaudžiem			
Primārā un sekundārā profilakse bērnu/pusaudžu aprūpē			
Sabiedrības veselība			
Vide un to ietekmējošie faktori			
Parazitoloģija			
Mikrobioloģija			
Epidemioloģija			
Higiēna			
Drošas vides uzturēšana izglītības iestādē			
Māsas darba drošība			
Bērnu/pusaudžu izmeklēšanas metodes			
Bērnu/pusaudžu fizioloģisko, garīgo un sociālo vajadzību novērtēšanas principi aprūpē			
Ārstniecisko un medicīniskās aprūpes manipulāciju tehnikas īpatnības bērniem un pusaudžiem			
Aprūpes process, tā posmi			

Bērna augšanas un attīstības īpatnības			
Bērnu/pusaudžu veselības problēmas, to aprūpes principi			
Bērnu/pusaudžu veselības stāvokļa diagnostikas un ārstniecības principi			
Neatliekamā medicīniskā palīdzība			
Aprūpes kvalitātes un efektivitātes nodrošināšana			
Aprūpes darba dokumentēšanas principi			
Pedagoģijas principu lietošana izglītības iestāžu māsu darbā			
Personības attīstības psiholoģija			
Saskarsmes psiholoģija			
Menedžmenta principi māsas darbā			
Socioloģijas pamati			
Ētikas principi māsas praksē			
Pētniecības principi māsas darbā			
Datorzinības			
Pacientu aprūpes juridiskie pamati			
Infekcijas slimību īpatnības bērniem un pusaudžiem			
Termoregulācijas īpatnības bērniem un pusaudžiem			
Bērnu/pusaudžu aprūpe traumu, šoka gadījumos			
Bērnu/pusaudžu aprūpe eksogēnu bojājumu gadījumos			
Bērnu/pusaudžu aprūpe maligno procesu gadījumos			
Bērnu/pusaudžu aprūpe garīgu traucējumu gadījumos			
Barības uzņemšanas, sagremošanas un uzsūkšanās īpatnības bērniem/pusaudžiem			
Šķidrums balansa, elektrolītu un skābju bāzu līdzsvara īpatnības bērniem pusaudžiem			
Infekcijas slimību riska samazināšana un novēršana			
Sāpju noteikšanas principi bērniem un pusaudžiem			
Bērnu un pusaudžu kustību un aktivitātes, miega un atpūtas nodrošināšanas veidi			
Eliminācijas procesu īpatnības bērniem un pusaudžiem, to nodrošināšana			
Skābekļa un asins perūzijas nodrošināšana bērniem un pusaudžiem			
Organisma ādas un asins veseluma nodrošināšanas veidi bērniem un pusaudžiem			
Sensomotoro procesu nodrošināšanas īpatnības bērniem un pusaudžiem			
Bērnu un pusaudžu aprūpes īpatnības organisma sistēmu traucējumu gadījumos (respiratorā, kardiovaskulārā, uropoētiskā, asinsrades, gremošanas sistēma, ādas un asins, muskuļu un skeleta, endokrīnā, reproduktīvā, imūnā un autoimūnā sistēma, maņu orgānu, nervu sistēma).			
Imunoloģija			
Imunizācijas īpatnības bērniem un pusaudžiem			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Vineta Briede, Rīgas 85. vidusskola, medicīnas māsa;
- Raija Šēle, Liepājas 5. vidusskola, medicīnas māsa;
- Irēna Vāvere, Rīgas 66. vidusskola, medicīnas māsa;
- Irēna Kokoša, Ķekavas vidusskola, medicīnas māsa;
- Ārija Freimane, Rīgas 190. specializētais bērnudārzs, medicīnas māsa;
- Aija Žukovska, Daugavpils pirmsskolas izglītības iestāde, medicīnas māsa;
- Lidiya Kuzmicka, Rīgas 252. bērnudārzs, medicīnas māsa;
- Pārsla Ozoliņa, Āgenskalna sākumskola, medicīnas māsa;
- Sarma Gūta, Priekuļu vidusskola, medicīnas māsa;
- Zenta Raciņa, Tukuma pamatskola, medicīnas māsa;
- Gunta Dreimane, Līvānu vidusskola, medicīnas māsa.

Konsultanti:

- Ilze Kondratjuka, Rīgas Domes Latgales priekšpilsētas Izglītības un jaunatnes sporta departaments, galvenā speciāliste veselības aizsardzības jautājumos;
- Inta Gaide, Rīgas pilsētas Ātrās medicīniskās palīdzības dienests, virsārste;
- Astrīda Anšmite Latvijas Pirmsskolas iestāžu un skolu medicīnas māsu asociācija, prezidente;
- Ginta Broda, Latvijas Pirmsskolas iestāžu un skolu medicīnas māsu asociācija, sertifikācijas komisijas priekšsēdētāja.

Profesijas standarta eksperti:

- U.Līkops, LR Veselības ministrija, valsts sekretārs;
- J.Zālīte, Latvijas māsu asociācija, prezidente.